

leren

Onze visie op leren is geënt de ontwikkelingsgerichte visie zoals die in de leertheorie van Vygotsky voor het eerst is genoemd. In deze leertheorie is “de zone van de naaste ontwikkeling” het leidinggevende principe.

Vygotsky gaat ervan uit dat een kind leert vanuit wat hij al weet en kent. Dit noemt hij de “zone van de actuele ontwikkeling”. Het bevat alle prestaties die het kind zonder hulp en ondersteuning levert.

Het onderwijs dient zich juist te richten op dat wat het kind net nog niet weet/kent, maar met hulp kan bereiken. Dit is de “zone van de naaste ontwikkeling”. Bovendien is het de taak van het onderwijs nieuwe zones van naaste ontwikkeling te creëren door kinderen te confronteren met nieuwe taken die ze niet zelfstandig aankunnen, maar wel met een zekere mate van ondersteuning succesvol kunnen afronden.

De rol van de leerkracht

Kinderen ontwikkelen zich in onze visie niet vanzelf. Kinderen hebben wel de kracht en de drang in zich om zich te ontwikkelen en werken actief aan hun eigen ontwikkeling. Zij ontwikkelen zich echter in een omgeving en zijn afhankelijk van wat die omgeving te bieden heeft. De leerkracht - die door zijn kennis, vaardigheden en levenservaring een voorsprong op het kind heeft - speelt hierin een belangrijke rol. De kinderen hebben zijn sturende kracht nodig. Tijdens het leerproces heeft hij een begeleidende, inspirerende en stimulerende rol om kinderen verder te helpen in hun ontwikkeling. De leerkracht doet er dus toe: hij helpt het kind een hoger niveau te gaan beheersen.

De sociaal-culturele context

De sociaal-culturele omgeving speelt een belangrijke rol. Een aspect van deze context is de leeromgeving. De leerkracht draagt samen met de leerlingen zorg voor een stimulerende en uitnodigende leeromgeving. De leerkracht bepaalt welke activiteiten en welke materialen het beste passen bij de kinderen van de groep. Daarbij houdt hij rekening met de belangstelling en de mogelijkheden van het kind en zorgt ervoor dat de kinderen zoveel mogelijk met echte uitdagende problemen aan het werk kunnen.

Het leereffect is namelijk het grootst als de activiteiten zinvol zijn voor het kind, als ze inhoud en betekenis voor hem hebben. Kinderen ervaren dat de kennis en vaardigheden die zij opdoen, zinvol zijn en bruikbaar in het gewone leven. Dat stimuleert om meer te willen weten en kunnen en om de nieuwe vaardigheden ook in praktijk te brengen.

De rol van de kinderen van de groep

Om daadwerkelijk van leren te kunnen spreken is het belangrijk dat het kind de nieuwe leerstof als uitdagend (nieuw/anders) ervaart, maar altijd vanuit een gevoel van veiligheid. Mensen hebben zich vanaf de vroegste geschiedenis altijd sociaal en in gemeenschappen georganiseerd. Volgens Vygotsky zijn leren en kennis dan ook niet iets individueels, maar worden altijd gespiegeld aan de kennis en opvattingen van anderen. De Bernadetteschool

organiseert haar onderwijs dan ook vanuit de veiligheid van een basisgroep. Binnen deze groep is het helpen van elkaar binnen de vastgestelde kaders een belangrijk gegeven.

Relatie met handelingsgericht werken

Niet alle kinderen ontwikkelen zich in hetzelfde tempo en hebben dezelfde mogelijkheden. Tevens hebben kinderen ook een verschillende behoefte aan hulp en ondersteuning. Om in te kunnen spelen op de onderwijsbehoefte van de kinderen observeren en toetsen we de kinderen regelmatig. De begeleiding die we geven, verschilt. Alleen bij die activiteiten die een kind nog niet zelfstandig aankan, helpen we het kind. Deze momenten grijpen we bewust aan. We wachten niet af tot kinderen zelf aangeven dat ze verder willen, maar bieden het kind actief nieuwe mogelijkheden aan als we zien dat het daar aan toe is.

Om dit principe organisatorisch mogelijk te maken, verdelen we de groep bij de basisvaardigheden in drie leergroepen: xxxxxx (namen nog vaststellen)

Samengevat:

- Kinderen zijn opvoedbaar en onderwijsbaar, onderwijsgevenden spelen hierin een belangrijke sturende rol.
- Het ontwikkelings- en leerproces vindt vooral plaats vanuit de zone van de naaste ontwikkeling.
- Kinderen hebben een innerlijke behoefte om deel te nemen aan de sociaal-culturele werkelijkheid. Kinderen leren door deelname aan de sociaal-culturele wereld.
- Ontwikkeling is een proces van twee kanten: kinderen hebben eigen ontwikkelingskracht en ontwikkelingsdrang en zijn tegelijkertijd afhankelijk van de invloed van de omgeving, in het bijzonder de volwassenen.
- Kinderen verschillen onderling in ontwikkelingsmogelijkheden, ontwikkelingstempo en in de behoefte aan hulp en ondersteuning in ontwikkelen en leren.
- Ontwikkeling en leren vinden plaats op basis van activiteiten en inhoud die voor kinderen persoonlijk zinvol zijn en betekenis hebben of kunnen krijgen.
- Ontwikkeling en leren gaan voorspoediger als leerkrachten de kinderen ondersteunen bij activiteiten die een kind nog niet zelfstandig kan.
- Ontwikkeling en leren veronderstellen altijd interactie en communicatie. Daarom zijn sociaalcommunicatieve situaties bij het leerproces noodzakelijk.